

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 177 (XXI) — Nr. 627

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Marți, 22 septembrie 2009

SUMAR

	<u>Pagina</u>
MESAJE ALE PREȘEDINTELUI ADRESATE PARLAMENTULUI	
Mesajul Președintelui României adresat Camerelor reunite ale Parlamentului României în data de 15 septembrie 2009	2–14
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE	
Decizia nr. 938 din 23 iunie 2009 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 2 și 3 din Ordonanța Guvernului nr. 22/2002 privind executarea obligațiilor de plată ale instituțiilor publice, stabilite prin titluri executorii	14–15
Decizia nr. 1.031 din 9 iulie 2009 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 11 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 27/2003 privind procedura aprobării tacite	15–16

MESAJE ALE PREȘEDINTELUI ADRESATE PARLAMENTULUI

ADMINISTRAȚIA PREZIDENȚIALĂ

MESAJUL PREȘEDINTELUI ROMÂNIEI

adresat Camerelor reunite ale Parlamentului României în data de 15 septembrie 2009

**Domnule președinte al Senatului României,
Doamnă președinte a Camerei Deputaților,
Domnule prim-ministru,
Stimați membri ai Guvernului,
Doamnelor și domnilor parlamentari,
Stimați invitați,
Dragi români,**

Această zi este o zi importantă pentru România. Este un examen de maturitate pentru întreaga clasă politică. Guvernul României și-a asumat răspunderea pentru trei pachete de legi care pot aduce importante modificări în funcționarea statului. Majoritatea românilor își dorește un sistem de educație performant, care să asigure șanse reale tinerilor pe piața muncii, iar comunitatea locală vrea școala mai aproape de ea. Majoritatea românilor dorește funcționari publici plătiți după merit, care să servească competent interesul cetățeanului. Majoritatea românilor își dorește un aparat de stat suplă și eficient, nu o puzderie de agenții bugetofage. Este o schimbare radicală de care România are nevoie și pe care românii o așteaptă de mulți ani.

Salut curajul actualului Cabinet și al actualei coaliții de guvernare de a-și asuma politic un pas important în modernizarea statului. Pe actualele reforme, clasa politică poate construi un stat modern, un stat european care să servească interesele cetățenilor. Nu mai este loc de ezitări și tergiversări. Unii își pierd privilegiile pe care le-au avut până acum, alții sunt nevoiți să se adapteze unor noi standarde de performanță. Astăzi poate înceta complicitatea dintre clientela politică și politicieni pentru blocarea reformelor. Din acest punct România nu mai poate merge decât înainte. Orice lege e perfectibilă. Dar actualele legi sunt clădite pe principii care nu pot fi contestate de cei care doresc modernizarea României.

România este acum afectată de criza economică mondială. Cu siguranță nu o puteam evita. Dar am convingerea că puteam plăti un cost mai mic al crizei dacă, după intrarea în Uniunea Europeană, în 2007 și 2008 nu intervenea blocarea sau amânarea procesului de reformă a instituțiilor și de modernizare a statului. Fără să ducem la capăt aceste reforme, românii vor suferi întotdeauna mai mult decât alți europeni de pe urma oricăror crize economice sau financiare.

Aici, în Parlamentul României, am depus jurământul în calitate de Președinte al României. Mă întorc astăzi aici, după 5 ani, în fața reprezentanților aleși ai poporului pentru un bilanț onest al mandatului meu. Acum 5 ani am declarat chiar în acest loc: „Vreau să fim alături într-un efort comun și susținut de a moderniza România pe baza principiilor statului de drept, o Românie demnă și încrezătoare în viitorul ei.”

**Dragi români,
Doamnelor și domnilor parlamentari,**

Cel mai mare privilegiu pe care îl poți avea într-o viață de om este acela de a fi Președintele țării tale. Am onoarea, din 2004, să îmi slujesc națiunea și să o ajut să progreseze ca Președinte al României. România este o țară cu o democrație tânără, plină de vitalitate, în continuă creștere, capabilă să se reinventeze pe sine. De la începutul mandatului meu de Președinte au existat dezbateri legitime asupra unora dintre deciziile pe care le-am luat, dar este de necontestat faptul că am evoluat cu toții, că pentru România s-au deschis în ultimii ani ferestre de oportunități și că am stabilit câteva direcții care vor ghida cursul țării noastre în viitor. Astăzi vreau să folosesc șansa de a mă adresa Parlamentului pentru a împărtăși cetățenilor României câteva gânduri despre drumul pe care l-am parcurs împreună în ultimii 5 ani și despre viitorul națiunii.

Poate că pentru mulți politicieni sau oameni de afaceri, care aveau probleme cu instituțiile statului, nu am fost Președintele pe care și l-au dorit. Dar în fiecare moment al mandatului meu m-am gândit ce Președinte își doresc românii. Care sunt așteptările celor mai mulți dintre români de la Președintele lor și ce trebuie să fac eu pentru a îmi îndeplini misiunea. Înțelegerea mea, de-a lungul întregului mandat, a fost că românii își doresc un Președinte care să contribuie la modernizarea țării, un Președinte care să nu facă niciun fel de compromisuri cu oameni din sistemul pe care îl eticheta, în campania din 2004 și după aceea, a fi un sistem ticăloșit și eu nu am făcut aceste compromisuri. Să ne aducem aminte că România anulului 2004 era o Românie în care începea să se consolideze un nou Partid Stat arbitrar, care tolera corupția la nivel înalt, limita libertatea presei și marginaliza opoziția.

În anul 2004, victoria mea ca reprezentant al Alianței Dreptate și Adevăr a fost o victorie a nevoii de schimbare, a nevoii de deschidere a instituțiilor statului către societate, a nevoii ca demnitățile publice să nu mai fie locuri de refugiu față de acțiunea Justiției. Românii au votat un Președinte care să își asume misiunea de a duce România în Uniunea Europeană, de a moderniza România, de a acționa pentru a reforma instituțiile. Mi-am asumat această

misiune. În ultimii 5 ani am acționat pentru a duce la bun sfârșit acest mandat. Nu am ezitat niciodată să critic acele instituții ale statului sau pe acei politicieni care au blocat reforme esențiale pentru modernizarea României. Din păcate, ele au fost considerate, de prea multe ori, atacuri. Am spus lucrurilor pe nume, pentru că românii își doresc un Președinte care să le spună adevărul.

Am impulsionat instituțiile statului să își facă datoria, pentru că românii vor instituții în care să aibă încredere. Poate am făcut și greșeli. Nu ascund acest lucru. Dar întotdeauna am acționat cum am crezut că este mai bine pentru oameni. Pentru milioanele de români care și-au dorit un Președinte implicat, un Președinte jucător, nu unul spectator. Doar românii pot judeca ce am făcut și ce nu am făcut bine. Este adevărat că, de multe ori, fiind prea aproape de evenimente, nu mai realizăm cât de mult s-a schimbat România în acești ani.

După 5 ani, românii au câteva certitudini care înseamnă tot atâția pași în modernizarea României:

1. România este membră cu drepturi depline în Uniunea Europeană.
2. Autoritățile judiciare competente nu mai au rețineri în anchetarea foștilor și actualilor miniștri.
3. Cota unică de impozitare este de 16%.
4. Presa își ia atâta libertate câtă vrea.
5. Adevărul despre crimele comunismului a fost făcut public în această sală.
6. Două milioane de dosare ale fostei securități au fost predate Consiliului Național pentru Studierea Arhivelor Securității.
7. Românii nu mai votează liste, votează oameni pentru Parlamentul României.
8. România a trecut proba consecvenței în politica externă.
9. Marea Neagră, Dunărea, Nabucco au devenit oficial proiecte europene. Despre ele vorbeam în campania din 2004.

10. Președintele românilor nu a făcut niciun fel de compromisuri — nici măcar compromisul tăcerii — cu oameni și structuri pe care în 2004 le considera parte a sistemului ticăloșit.

11. Avem o pensie minimă garantată și pentru acei vârstnici care nu au contribuit la sistemul de pensii.

12. S-au simplificat procedurile pentru redobândirea cetățeniei române și creșterea numărului de burse pentru studenții din Republica Moldova.

Tot după 5 ani putem spune că: nu s-a realizat reforma constituțională; nu există nicio condamnare definitivă a unui înalt demnitar — și aici este responsabilitatea judecătorilor; există încă o neîncredere a partenerilor europeni față de Justiția din România; Parlamentul încă blochează unele dosare de presupusă corupție.

Realizările și neîmplinirile acestui mandat sunt efectul unei confruntări permanente ale forțelor reformiste din societate cu inerția, cu obișnuința, cu dorința oamenilor de a-și păstra privilegiile, cu interesele personale sau de grup, avantajate de vechea orânduire.

Această confruntare a atins apogeul în primăvara lui 2007. Probabil, va mai fi și un apogeu la sfârșitul mandatului. Atunci, la doar câteva luni după ce România reușise, în urma unor eforturi extraordinare, să devină țară membră a Uniunii Europene, o coaliție rapid formată a decis, ignorând legea noastră fundamentală, că Președintele trebuie înlăturat. În ciuda avizului Curții Constituționale, care a constatat că nu a existat nicio încălcare a Constituției din partea Președintelui României, o majoritate parlamentară de 75% a votat pentru suspendarea Președintelui ales. A fost remarcabilă și eficiența comisiei parlamentare, condusă de domnul senator Voiculescu, în a inventa încălcări constituționale acolo unde nu erau.

După o lună, prin referendum național, 75% dintre români s-au pronunțat pentru rămânerea în funcție a Președintelui. A fost dovada că rezistența la schimbare de la nivel politic nu poate frâna dorința de schimbare a cetățenilor. Dar, în final, a fost și un test al maturității democrației din România. Românii nu s-au lăsat păcăliți și au dat un semnal ferm partidelor politice că procesul de modernizare a statului trebuie să continue.

Să ne amintim că, în urmă cu 5 ani, România era în afara Uniunii Europene. Astăzi, România este stat membru cu drepturi depline al Uniunii Europene. Aderarea ne-a adus o perioadă de creștere economică datorată investițiilor, o creștere a nivelului de trai și o creștere a prestigiului României pe plan internațional. În ultimul an, apartenența noastră la Uniunea Europeană ne-a oferit șansa de a micșora costurile sociale ale crizei și stabilitatea necesară pentru ca România să continue să fie o țintă privilegiată a investițiilor străine.

Acum câteva zile am fost la fabrica Ford din Craiova, unde investițiile au continuat și deja se produc automobile. Apartenența la piața comună europeană a contribuit la succesul pe care mari producători, cum este Dacia-Renault, l-au avut în ultimele luni, chiar în ciuda crizei economice.

Dragi români, Doamnelor și domnilor parlamentari,

Să ne amintim că, în urmă cu 5 ani, în economia românească munca era descurajată. Cei care munceau mai mult erau impozitați mai mult. Clasa de mijloc era considerată un fel de dușman de clasă, care trebuie impozitat la maxim. În 2004, am promis românilor că, împreună cu Guvernul Alianței Dreptate și Adevăr, vom încuraja munca. Că munca bine făcută va fi și bine plătită. Am convingerea că introducerea cotei unice de impozitare de 16%, pentru care am militat încă din campania electorală din 2004, pe care am susținut-o din prima zi a mandatului meu și chiar după schimbarea de guvern din 2008, a avut un rol crucial în creșterea prosperității economice din ultimii 5 ani.

Patru din cei 5 ani ai mandatului meu au fost caracterizați de o creștere economică fără precedent în istoria contemporană a României. Cu privire la evoluția veniturilor populației și a creșterii nivelului de trai, Comisia Națională

de Prognoză relevă următoarele date. În perioada 2004 — iulie 2009 s-a realizat o consistentă creștere a salariilor și a pensiilor. Astfel, salariul mediu brut a crescut de la 818 la 1.901 lei, pensia medie de asigurări sociale de stat a crescut de la 232 la 714 lei, iar pensia medie de asigurări sociale în agricultură a crescut de la 74 la 301 lei.

În același timp, stocul investițiilor străine directe a crescut în intervalul 2004 — iulie 2009 de la 15 miliarde euro la 55,6 miliarde euro. În cazul sărăciei absolute, cea care de fapt reflectă dimensiunea fenomenului propriu-zis, în perioada 2004—2008 numărul persoanelor sărace în sens absolut s-a micșorat de la 4,1 milioane persoane în 2004 la 1,2 milioane persoane în 2008 — date furnizate de Institutul Național de Statistică. Din cauza crizei economice Banca Mondială a prognozat pentru 2009 o creștere a ratei sărăciei absolute la un număr de aproximativ 1,6 milioane persoane sărace ca efect al pierderii locurilor de muncă sau al reducerii veniturilor. Chiar în situația unor venituri reduse la bugetul de stat față de anul 2008, salariile, pensiile, ajutoarele sociale vor fi plătite la timp, dar vom continua și investițiile.

În continuare, singurul mod în care putem realiza echilibrul între resursele bugetare și ordinea socială este de a produce politici sociale prudente, coerente, bine focalizate și eficiente. Aș vrea să știți că în România, în mod direct sau indirect, există 11 milioane de asistați, prea mult. Ceea ce arată că ajutorul social nu este focalizat cum trebuie. Unul dintre palierele reformei structurale a statului ar trebui să vizeze flexibilizarea pieței muncii, ca instrument de combatere a sărăciei.

O atenție deosebită trebuie acordată și populației din mediul rural. Nu este prima oară când declar că rezerva strategică de eficiență a României este la țară, în mediul rural. Nu putem continua cu o pondere ridicată de 30% a populației ocupate în sectorul agricol și, în același timp, cu o pondere redusă a salariaților în mediul rural. O modificare structurală, care să aibă în vedere reducerea locurilor de muncă în agricultură și generarea acestora în alte sectoare, va moderniza și va aduce beneficii celor care trăiesc la sate.

Cea mai mare categorie de cheltuieli bugetare o reprezintă cheltuielile pentru pensii. Acest efort bugetar nu este determinat doar de numărul mare de pensionari, ci ascunde multe abuzuri, printre care aș aminti pensiile de lux sau pe cele frauduloase, precum și o parte dintre pensiile de invaliditate. Menținerea acestor practici afectează sistemul de pensii. Mai mult, pentru a face față și tendințelor sociodemografice, sunt necesare acțiuni care să vizeze: reducerea numărului de pensionari prin creșterea vârstei medii de pensionare și prin egalizarea vârstei de pensionare între bărbați și femei și, de asemenea, unificarea sistemului public de pensii.

Doamnelor și domnilor,

Ca Președinte nu m-am implicat activ decât în zone ale activității economice și sociale care erau prioritare pentru români. Un astfel de sector este sectorul de sănătate. Comisia prezidențială pentru analiza și elaborarea politicilor din domeniul sănătății publice din România a purtat un dialog timp de mai bine de un an cu toți actorii din sistemul sanitar (sindicate, patronate, organizații profesionale, asociații ale pacienților) și a propus o serie de soluții pentru ameliorarea situației din sistemul sanitar.

Actualul Guvern și actualul ministru al sănătății și-au însușit atât raportul, cât și soluțiile propuse și au elaborat un calendar de implementare a acestora, program pe care până în prezent l-au respectat. La 1 iunie 2009 au fost finalizate primele 10 ghiduri de practică medicală pentru primele 10 afecțiuni ca incidență. Aceste ghiduri, care vor fi extinse și pentru alte afecțiuni, sunt deosebit de importante atât pentru pacient, cât și pentru medic, care va putea fi protejat de acuzații de malpraxis, cât și pentru sistem, care va avea un control mai bun asupra procedurilor.

De asemenea, primele 22 de spitale au fost transferate către administrația locală. Un număr mare de spitale a intrat într-un program de modernizare. Trebuie să continuăm pe acest drum, sănătatea fiind una dintre prioritățile cetățeanului. Trebuie crescute, în perioada următoare, alocările financiare pentru sănătate, concomitent cu optimizarea alocării resurselor în interiorul sistemului. Majorarea salariilor din sectorul sanitar este absolut necesară, dar odată cu reformarea completă a sistemului.

Cu siguranță reformele în curs vor duce la creșterea calității asistenței medicale. Am predat deja la Cameră acest raport pe sănătate, care, sunt convins, este util comisiei de specialitate, având în vedere că a fost elaborat de cei mai reuși specialiști în domeniu.

Doamnelor și domnilor parlamentari,

Să ne amintim că în urmă cu 5 ani învățământul era subfinanțat și centralizat. Că părinții și comunitățile locale nu aveau niciun cuvânt de spus și că totul era hotărât de la centru. Reforma sistemului educațional a constituit un punct central al mandatului din perioada 2004—2009. Pentru învățământul românesc reforma este vitală. M-am implicat și am susținut constant alocarea a cel puțin 6% din PIB pentru bugetul Educației, tocmai ca reforma să poată fi implementată. Am înțeles că reprezintă interesele celor care sunt direct afectați de lipsa de performanță a sistemului de învățământ: elevi, studenți, părinți, profesori, prin crearea unei comisii prezidențiale ce a reunit experți în educație și care a avut drept scop furnizarea unui diagnostic și a unei serii de soluții cu privire la reforma sistemului educațional.

Pe baza Raportului Comisiei prezidențiale pentru analiza și elaborarea politicilor din domeniul educației și cercetării, elaborat de această comisie, a fost semnat, în 2008, Pactul național pentru educație. Plecând de la acest pact, care a arătat că există un consens al clasei politice privind necesitatea ca domeniul educației să devină un domeniu prioritar, experți și reprezentanți ai societății civile au elaborat, într-un spirit nepartizan, o strategie pentru reforma învățământului românesc și o serie de soluții legislative.

Această expertiză a fost pusă la dispoziția Guvernului. Știu că profesorii au fost dezamăgiți că legea privind creșterea salariilor nu a fost pusă în aplicare la sfârșitul anului 2008. A fost o lege pe care a votat-o Parlamentul în unanimitate, pe care a susținut-o ministrul educației din acel moment și pe care eu am promulgat-o. Din păcate, nu au existat resursele necesare pentru a se aplica. Criza economică a afectat sever încasările bugetului pentru anul 2009.

Am convingerea că profesorii merită mai mult, ca și medicii sau alte categorii de bugetari. Dar creșterile de salarii în sectorul public trebuie să fie corelate cu creșterea productivității muncii în economie și cu performanțele fiecăruia. Noua lege a salarizării în domeniul bugetar, pentru care Guvernul și-a asumat astăzi răspunderea, pune ordine în sectorul de stat. Odată aplicată această lege, vom putea avea creșteri salariale sustenabile și echitabile.

Doamnelor și domnilor,

Am avut o preocupare constantă pentru diminuarea riscurilor sociale cauzate de politici demografice inconsistente, care au fost aplicate pe parcursul mai multor decenii. În ultimii 20 de ani, populația României s-a redus permanent. Există previziuni conform cărora, dacă se păstrează nivelul actual al ratei fertilității totale, atunci România va avea circa 16,7 milioane de locuitori în anul 2050 și doar circa 11,9 milioane de locuitori în anul 2075.

Trebuie să renunțăm la incoerența decizională și instituțională, la experimentarea continuă, provizoriul și incertitudinea din sfera politicilor sociale, care au fost estompate în ultimii 7—8 ani de creșterea economică și de posibilitatea de a lucra în străinătate. Fără politici coerente aplicate astăzi, România riscă agravarea în perspectivă a unor procese cum sunt: reducerea natalității, reducerea numărului absolut al populației, îmbătrânirea demografică, reducerea numărului persoanelor active și creșterea numărului de persoane inactive care depind de o persoană activă și așa mai departe. De altfel, în acest scop am și decis înființarea unei comisii prezidențiale care să analizeze riscurile sociale și demografice din România. Avem nevoie de politici sociale echitabile, coerente, bine focalizate, eficiente, care să reducă riscurile și să mențină echilibrul bugetar. Pe termen lung, trebuie să ne preocupe nu numai asigurarea creșterii natalității, dar și existența unor finanțe publice solide. Pe termen scurt și probabil mediu, trebuie să avem în vedere și efectele crizei economice mondiale.

Principala problemă constă în reducerea veniturilor statului pe fondul nevoii sale de a crește cheltuielile cu protecția socială. În ceea ce privește implicațiile economice ale îmbătrânirii populației, consider că este crucială o restructurare radicală a sistemului de pensii și asigurări sociale și medicale. Îmbătrânirea demografică este mai puternică în mediul rural. Aceasta generează o rată anuală mai mare de decese și, ca urmare, sporul natural este puternic negativ la sate, minus patru la mie, și se află în jurul lui zero în urban.

Ruralul se confruntă și cu probleme sociale mai grave. Ponderele populației rurale aflate sub pragul sărăciei este de peste trei ori mai mare decât cea a fragmentului corespunzător din mediul urban. Tratarea problemei demografice impune și politici coerente cu privire la migrație. În special după intrarea României în Uniunea Europeană, a avut loc o veritabilă explozie a migrației externe, componenta majoră fiind cea a migrației temporare pentru muncă. Procese economice și sociale majore ale țării sunt condiționate prin plecarea la lucru în străinătate, prin revenirea în țară și prin imigrarea din străinătate în România.

Migrația este un „fenomen social total” prin care pot fi „citite” oportunități și probleme, istorie, prezent și viitor la nivelul societății românești. Multe dintre problemele nerezolvate de tranziția spre economia de piață și spre un stat al bunăstării au fost abordate de către o bună parte dintre români, „pe cont propriu”, prin emigrare temporară în străinătate.

În concluzie, problema demografică trebuie tratată în perspectivă, în contextul îmbunătățirii mecanismelor de alocare eficientă a resurselor și de creștere a randamentului factorilor de producție. În acest sens, în mod deosebit, trebuie luată în considerare nevoia de utilizare eficientă a resurselor umane, fixând ca obiectiv strategic creșterea productivității muncii, având ca bază, în primul rând, creșterea performanțelor sistemului național de educație pe fundalul îmbunătățirii politicilor publice de creare de locuri de muncă, în principal în activități creatoare de valoare adăugată mai mare.

Raportul Comisiei prezidențiale l-am predat doamnei președinte, ca de altfel și Raportul legat de Educație cu toate diagnosticele din acest raport. Dacă sunt de interes pentru comisiile parlamentare, să știți că există.

Doamnelor și domnilor parlamentari,

Să ne amintim că, în urmă cu 5 ani, simpla idee de a investiga un ministru sau parlamentar suspectat de corupție era în sine un subiect tabu. În ultimii ani, instituțiile au început să funcționeze. Din 2005, Departamentul Național Anticorupție a trimis în judecată un număr de 20 de foști sau actuali miniștri și parlamentari, din tot spectrul politic. Acestea sunt realitățile indiscutabile. Sunt fapte.

Ca Președinte, am fost conștient că românii își doreau ca legea să fie egală pentru toți. De aceea, am cerut permanent Guvernului să adopte reformele necesare. Am considerat că datoria mea politică și constituțională este să stopez orice ingerință a factorului politic în actul de justiție.

Conform atribuțiilor mele constituționale, am promovat și susținut persoane independente politic față de grupurile de interese nelegitime, pe care le-am considerat capabile să dea eficiență și credibilitate modernizării sistemului juridic.

Rezultatele Direcției Naționale Anticorupție, remarcate și de ultimul Raport pe justiție al Uniunii Europene, și în general schimbarea atitudinii Parchetului față de puterea politică, precum și consecințele introducerii unor declarații de avere pentru demnitari, înalți funcționari și magistrați sunt numai câteva elemente care despart radical situația de astăzi

de cea de acum 5 ani. În primii 2 ani ai mandatului, am colaborat bine cu Guvernul pentru a depolitiza parchetele, pentru a introduce în sistem procurori tineri și alte reforme necesare sistemului judiciar. În acest fel, am reușit să evităm clauza de salvagardare.

Din păcate, după aderare, reformele din justiție au fost amânate sau chiar blocate până la începutul actualei guvernări. Rezultatul s-a văzut: deși DNA a trimis spre instanțele de judecată 20 de dosare de actuali și foști demnitari, nu există nicio condamnare definitivă. Instanța de judecată este locul în care apar tergiversări și blocaje procedurale. Deși am reușit să evităm activarea clauzei de salvagardare în 2009, am rămas cu Mecanismul de Cooperare și Verificare al Comisiei Europene.

Trebuie să continuăm procesul de reformă în Justiție. Nu mă aștept să fie ușor. Știu însă cu certitudine că se poate. Împreună cu Guvernul, cu judecătorii și procurorii, cu fiecare om din sistemul judiciar, cu Parlamentul, cu certitudine vom reuși. Și asta vă spun în calitate de Președinte al României și de român responsabil de soarta României.

În ultimele 9 luni am colaborat bine cu actualul Guvern și acum avem două coduri — civil și penal — moderne, adaptate realităților acestor zile și practicilor europene în materie. Prin acest pas reluăm reformele blocate la începutul anului 2007, care vor duce la modernizarea Justiției din România. Dar avem urgent nevoie de codurile de procedură, pentru a crea Justiției condiții să progreseze.

Reforma Justiției a început în 2004, prin legi noi, prin aducerea de oameni noi. Peste 1.200 de magistrați au părăsit sistemul și aproape 1.500 de tineri au devenit procurori și judecători. Ce vedeți acum în Justiție este în primul rând, pe de o parte, rezultatul faptului că magistrații se bucură de totală libertate; pe de altă parte, este evident că nu știu ce să facă cu această libertate. Am convingerea că este o etapă prin care Justiția, ca și presa, trebuie să treacă pentru a se maturiza. Ei, magistrații, sunt chemați să garanteze accesul liber al românilor la justiție și se pare că au uitat să citească articolul 21 din Constituția României.

Doamnelor și domnilor parlamentari,

Să ne amintim că, în urmă cu 5 ani, România era un stat care ascundea adevărul despre perioada comunistă prin păstrarea sigiliului asupra arhivelor. Consider că un moment important al mandatului meu s-a petrecut chiar în această sală, pe 18 decembrie 2006, când pentru prima dată regimul comunist din România a fost condamnat oficial. Nu a fost condamnat ca doctrină, ci a fost condamnat pentru crimele acestui regim în spațiul românesc. Și, repet încă o dată, a fost un regim ilegal și criminal, un regim care s-a instaurat și s-a prăbușit cu tancurile în stradă.

Prin gestul condamnării regimului comunist am vrut să pun întreg mandatul meu sub semnul unei schimbări definitive a atitudinii instituțiilor statului față de problematica trecutului totalitar. Iar primul și poate cel mai semnificativ semn al schimbării acestei atitudini a fost transferul a două milioane de dosare din custodia SRI și a altor instituții spre custodia CNSAS. După 2005 și mai ales după iulie 2007 s-a produs o deschidere fără precedent a arhivelor create de instituțiile fostului Partid Comunist.

Am considerat că o democrație fără memorie este una aflată în gravă suferință. Nu trebuie să uităm, pentru a putea să evităm erorile trecutului. Am denunțat ferm și consecințele Pactului Ribbentrop-Molotov. Am recunoscut responsabilitatea României, ca de altfel și domnul președinte Ion Iliescu, privind Holocaustul, inclusiv cu referire la etnicii romi deportați în Transnistria. Astăzi în școli există un manual despre Holocaust.

În același sens, al desprinderii de trecut, am considerat că este o prioritate reforma serviciilor de informații. Am vrut să elimin orice suspiciune asupra unor structuri ale statului care trebuie să servească în primul rând siguranța națională a țării. Din acest motiv, pentru prima dată în ultimii 20 de ani, am numit directorii SRI și SIE din partide care se aflau în opoziție față de Președinte.

Am asigurat continuarea înlocuirii cadrelor de conducere a celor două servicii cu oameni tineri, din noua generație de profesioniști ai informațiilor. Acești oameni sunt educați în spiritul valorilor occidentale ale democrației și, datorită vârstei, neafecțați de sechelele trecutului comunist.

O nemulțumire a mea este nefinalizarea, nici până acum, a dosarelor Revoluției. Avem un singur mare adevăr — o revoluție și o mineriadă în care avem peste 1.600 de morți, dar nu avem vinovați. Această mare nedreptate trebuie îndreptată, cu atât mai mult cu cât au trecut 20 de ani și nu există un răspuns clar. Aici aș vrea să fiu foarte bine înțeles. Eu nu cer Justiției o anume soluție, ci cer Justiției să dea o soluție, lucru pe care este obligată să îl facă.

Această mare obligație față de cei care și-au dat viața pentru ca noi să trăim liber trebuie îndeplinită. Și nu voi înceta să cer instituțiilor abilitate să își facă treaba până la capăt. Am această datorie, ca Președinte al României și ca român responsabil de soarta acestei țări.

Doamnelor și domnilor parlamentari,

Securitatea națională a fost una dintre preocupările mele majore în acest mandat. În perioada 2005—2009, funcționarea CSAT a fost subsumată efortului general de modernizare a României. În calitate de președinte al Consiliului Suprem de Apărare a Țării, am acționat cu prioritate pentru a asigura funcționarea instituțiilor sistemului național de securitate pe principii de legalitate, profesionalism, eficiență și neimplicare politică.

În cei 5 ani de funcționare a CSAT am reușit câteva realizări semnificative, având un impact pozitiv asupra funcționării sistemului de securitate națională, inclusiv asupra performanței sale. Pentru a asigura o funcționare unitară și integrată a sistemului de securitate națională, în cadrul Consiliului Suprem de Apărare a Țării, în ședința din 17 aprilie 2006, am adoptat Strategia de securitate națională a României.

Aceasta reprezintă un document modern, care reflectă aspirațiile actuale ale României și acoperă obligațiile statului român, atât în fața propriilor cetățeni, cât și în raport cu alianțele și organizațiile internaționale din care facem parte. Creșterea calității în funcționarea serviciilor de informații a fost posibilă prin reorganizare și întinerire. CSAT a aprobat reconfigurarea serviciilor de informații și unele modificări ale regulamentelor de organizare și funcționare.

Pentru prima dată după 60 de ani, serviciile românești de informații revin la o organizare pe model occidental, reforma lor fiind inspirată și asistată de omoloagele din Occident. Performanța profesională înregistrată în timpul misiunilor naționale sau internaționale arată că am făcut ce trebuia. Responsabilitatea față de așteptările societății civile poate fi demonstrată cel mai bine prin transferul către CNSAS a dosarelor fostei Securități. Hotărârile Consiliului au constituit factorul decisiv în accelerarea procesului de desecretizare și transfer al dosarelor în cauză.

Tot sub președinția mea, Consiliul Suprem de Apărare a Țării a hotărât instituirea Comunității Naționale de Informații, având ca principală misiune integrarea informațiilor provenite de la toate structurile. Am încurajat și am sprijinit o relație transatlantică puternică și o cooperare cât mai strânsă între NATO și Uniunea Europeană. În toți acești ani, România a demonstrat, militar și informativ, că din punct de vedere strategic este un câștig pentru NATO și pentru Uniunea Europeană.

Noul profil internațional al României a fost întărit și prin continuarea cu succes a misiunilor internaționale asumate, indiferent că acestea au fost în Bosnia-Herțegovina, în Kosovo, Afganistan sau în Irak. Performanța militarilor noștri a fost foarte bună și ea a adus țării multiple aprecieri internaționale.

Pe fondul creșterii amenințării teroriste la nivel global, una dintre preocupările principale ale Consiliului a constituit-o optimizarea capacității operaționale a componentelor Sistemului național de prevenire și combatere a terorismului și crearea condițiilor necesare implementării unor măsuri pentru diminuarea factorilor de risc asociați acestui fenomen.

În martie 2005, trei jurnaliști români au fost răpiți în Irak. După două luni serviciile de informații au reușit, printr-o bună colaborare a instituțiilor statului, să-i aducă pe cei trei jurnaliști, teferi, în țară. Acest episod a demonstrat capacitatea instituțiilor care au atribuții în domeniul siguranței naționale de a lucra eficient, împreună cu partenerii vest-europeni, în rezolvarea unor chestiuni sensibile pe agenda luptei împotriva terorismului internațional.

Pe partea de combatere a corupției și a criminalității organizate, un pas înainte în asigurarea unui mai bun management al acțiunilor de asigurare a ordinii publice l-a constituit înființarea Centrului Național de Conducere a Acțiunilor de Ordine Publică, conceput în urma documentării realizate de către specialiștii ai Ministerului Administrației și Internelor în țări din Uniunea Europeană.

Ca președinte al CSAT, am susținut asumarea responsabilității în zona securității energetice, în vederea alinierii la politicile Uniunii Europene. Am cerut Guvernului să realizeze strategia energetică a României pentru perioada 2007—2020. Acest document are în vedere implicarea României în proiecte importante, cum ar fi proiectul „Nabucco” și conducta de petrol Constanța—Trieste. În acest context, Guvernul a lansat și un concept privind diplomația energetică, având în vedere lărgirea acestuia pe piețe cum ar fi cea din jurul Mării Caspice, din Orientul Apropiat sau Africa de Nord.

Am aprobat retragerea din Irak a trupelor românești în vara acestui an. Această decizie, în baza memorandumului semnat cu Guvernul irakian, marchează sfârșitul celei mai complexe misiuni a Armatei Române după cel de-al Doilea Război Mondial. Peste 8.400 de militari români au onorat cuvântul dat de România ca aliat și și-au făcut cu cinste datoria timp de șase ani, în condiții grele. Mă închin în memoria militarilor căzuți în Irak și Afganistan, căzuți la datorie sub drapelul patriei.

În ciuda multelor încercări din acești ani de a politiza prezența soldaților români în Irak, personal am fost adeptul menținerii cuvântului dat. România a rămas astfel un stat responsabil, predictibil și de încredere pentru aliații noștri.

Am apreciat că obligațiile asumate în mandatul președintelui Ion Iliescu sunt obligații ale României și ele trebuie duse până la capăt, indiferent dacă astăzi — după ce am intrat în NATO și în Uniunea Europeană — acest lucru ne place sau nu, fie că vorbim despre angajamentele noastre în Balcanii de Vest sau în Afganistan.

Doamnelor și domnilor,

Să ne amintim că, până în urmă cu 5 ani, România bătea încă la porțile Uniunii Europene. Să ne amintim că în 2004, chiar dacă negocierile erau finalizate, era pusă sub semnul întrebării data aderării la Uniunea Europeană, datorită clauzei speciale pe Justiție, precum și altor carențe administrative, mai ales în domenii precum agricultura, mediul și concurența.

A fost un efort intern și de politică externă consistent, pentru ca 1 ianuarie 2007 să fie momentul aderării, un efort care s-a întins pe durata câtorva ani și la care au contribuit toate partidele parlamentare, alături de români.

Astăzi țara noastră are un profil internațional bine conturat. Deplina recunoaștere a României ca stat credibil și predictibil, atașat valorilor euroatlantice, a venit odată cu Summitul NATO din primăvara anului 2008. A fost, fără îndoială, o reconfirmare a poziției României pe scena internațională, de care trebuie să fim mândri.

Ca Președinte am acționat pentru ca vocea României să fie auzită în lume. Nu mi-a fost teamă să spun și adevăruri incomode, care au trebuit spuse. Un stat care nu are curajul să stea drept în relațiile internaționale va fi călcat în picioare. Am dezvoltat relațiile deja bune cu partenerii noștri europeni și nord-americani, precum și cu țări prietene de pe toate continentele.

Aș menționa, în acest sens, cu deosebire, consolidarea parteneriatului strategic cu Statele Unite ale Americii, precum și dezvoltarea unor parteneriate similare cu Republica Franceză și Republica Coreea. În cursul lunii viitoare,

România va încheia un parteneriat strategic cu Polonia, care va conferi noi valențe eforturilor noastre în Uniunea Europeană și în vecinătate.

Consolidarea parteneriatului strategic cu Statele Unite ale Americii are la bază interesele noastre comune, ce vizează securitatea și prosperitatea cetățenilor noștri, dar poate, mai înainte de toate, valorile libertății și democrației. De la începutul mandatului meu am considerat că, alături de prezența în structurile euroatlantice, numai o relație consolidată cu SUA poate da României garanțiile de securitate pe termen lung, de care avem nevoie. În acest sens, amintesc semnarea, în anul 2005, a Acordului dintre România și SUA privind activitatea forțelor Statelor Unite staționate pe teritoriul României. În baza Acordului, militari americani operează și se instruiesc, împreună cu soldații români, în cadrul facilităților militare din zona Dobrogei.

Fără îndoială că această colaborare va întări eforturile noastre privind asigurarea unui climat de stabilitate și securitate la Marea Neagră. Suntem parte a proiectului Nabucco și am dovedit o prezență activă în domeniul cooperării politice și economice în zona Mării Negre. Proiectul Nabucco e un proiect față de care mulți politicieni și analiști români s-au arătat sceptici. Dar Nabucco e în curs de realizare. La capătul unui uriaș efort diplomatic al statelor participante la proiect s-a semnat recent, la Ankara, acordul de construire a gazoductului. Securitatea energetică a țării este o prioritate și trebuie să rămână o prioritate, nu doar pentru a asigura diversificarea surselor și necesarul de consum, ci pentru a menține suveranitatea națională și autonomia deciziilor politice ale guvernelor României.

Vreau să afirm, de asemenea, că România a reușit să așeze problema zonei Mării Negre pe agenda Uniunii Europene, pornind de la interesul nostru național. Este crucial pentru România ca la frontiera Uniunii Europene și a NATO să se afle un spațiu de securitate și prosperitate. Evenimentele ne-au confirmat evaluarea. Conflictul ruso-georgian a trezit Europa la realitate. România și-a confirmat încă o dată capacitatea de expertiză referitoare la această zonă, precum și corectitudinea evaluării strategice făcute, atunci când prezenta „salba” de conflicte înghețate din jurul Mării Negre ca pe un element de risc la adresa securității naționale și a păcii în regiune — Transnistria, Abhazia, Osetia de Sud, Nagornii Karabah. Avem nevoie de Rusia în soluționarea acestor probleme de securitate: Rusia trebuie însă să joace acest rol cu responsabilitate și bună-credință. România dorește o relație pragmatică, bazată pe încredere și pe respectarea intereselor reciproce cu Federația Rusă.

În pofida celor care doresc să minimalizeze importanța acordată regiunii Mării Negre de către comunitatea euroatlantică, amintesc procesele care au fost lansate în perioada 2005—2009, ca urmare a eforturilor diplomatice ale României: Forumul Mării Negre pentru Dialog și Parteneriat, euroregiunea Mării Negre sub egida Consiliului Europei, Sinergia Mării Negre în cadrul Uniunii Europene, precum și asigurarea implicării NATO, în premieră, în această regiune, ca urmare a rezoluției Summitului NATO de la București. Au fost, dacă vreți, succese ale politicii externe românești care au plecat de la interesul național, cu reverberații regionale importante în domeniul dezvoltării, al democratizării și al comunicării între țările riverane la Marea Neagră.

O altă inițiativă promovată de România, care a avut un ecou favorabil la nivelul Uniunii Europene, este proiectul pentru o Strategie a Uniunii Europene în regiunea Dunării. Ne-a bucurat faptul că, la Consiliul European din iunie 2009, Comisia a fost mandată să elaboreze viitoarea Strategie a Uniunii Europene în regiunea Dunării. Această strategie va contribui la valorificarea potențialului economic și de transport fluvial al Dunării, în perspectiva dezvoltării legăturii Dunăre—Main—Rin.

Statul român a obținut în timpul mandatului meu o decizie favorabilă a Curții de la Haga, în diferendul cu Ucraina privitor la delimitarea platoului continental și a zonei economice exclusive în Marea Neagră. A fost un efort dificil, dus la bun sfârșit de o nouă generație de diplomați excepționali. Victoria României la Haga este doar un exemplu care confirmă ce poate realiza România, dacă știm să ne apărăm drepturile.

Ca și poziția României în cazul statutului provinciei Kosovo, victoria României la Haga demonstrează soliditatea abordării pe care am susținut-o în acești ani, în relațiile dintre state: aceea a supremației dreptului internațional, a forței dreptului în locul dreptului forței, după cum spunea Nicolae Titulescu.

Doamnelor și domnilor,

Faptul că am insistat pe problematica euroatlantică nu înseamnă că interesele strategice ale României se limitează strict la acest spațiu. Am extins relațiile cu statele din Caucaz și Asia Centrală. La sfârșitul acestei luni vom semna un parteneriat cu Republica Azerbaidjan, care devine un pol energetic pentru România.

Vizitele frecvente în Orientul Mijlociu și în zona Golfului demonstrează că problemele regiunii nu ne-au fost și nu ne pot fi indiferente. Dorim să promovăm mai atent și, acolo unde este nevoie, să regăsim intensitatea anterioară a relațiilor cu aceste state.

Anvergura și dinamismul Chinei potențează extinderea relațiilor tradiționale. În egală măsură, căutăm să dezvoltăm accelerat legăturile cu Japonia, Republica Coreea, India și alte state asiatice. Aș dori să vă informez că este în curs de finalizare un raport complet legat de detalii, el merge până la detaliu cu privire la politica externă derulată din decembrie 2004 și până acum. Odată cu încheierea mandatului, voi transmite Parlamentului un exemplar, Guvernului un exemplar, la Cotroceni un exemplar și unul la mine.

Doamnelor și domnilor parlamentari,

Relația cu diaspora a reprezentat una dintre prioritățile mandatului meu de Președinte și de fiecare dată când am vizitat țări pe teritoriul cărora se aflau aceste comunități am avut un dialog constructiv cu reprezentanții acestora.

Dorința mea este ca toți cei care simt românește, indiferent unde trăiesc, să simtă că fac parte din același popor: poporul român. Respectarea drepturilor comunităților românești din vecinătatea apropiată României — Republica Moldova, Ucraina, Serbia, Ungaria — a fost un subiect constant pe agenda mea.

Aici vreau să fac mențiunea legată de realitățile politicii noastre externe din ultimii 20 de ani că, foarte rar până în 2005, vecinilor noștri li s-au spus punctele noastre de vedere despre modul cum este tratată comunitatea românilor din jurul frontierelor. Ei sunt românii de aproape și, în ultimii 4 ani, am avut întâlniri cu șefii de stat și de guvern destinate găsirii soluțiilor europene pentru românii de lângă noi.

Am acordat o atenție specială românilor din Republica Moldova și Ucraina — cele mai numeroase comunități istorice din afara granițelor. Am susținut în permanență aspirațiile europene ale cetățenilor din Republica Moldova, dar a fost dificil să oferim un sprijin mai consistent procesului de apropiere de Europa, câtă vreme fostele autorități moldovene nu și-au respectat angajamentele în privința acestui parcurs. Românii din Republica Moldova trebuie să simtă că au în România un aliat pe care se pot baza. Am acționat, în toți acești 5 ani, pentru a dovedi că România este un astfel de aliat.

În urma mesajului adresat Camerelor reunite ale Parlamentului din 14 aprilie 2009, și vă mulțumesc pentru ceea ce urmează, am reușit să îndeplinim două obiective: sporirea numărului de locuri în universități pentru tinerii din Republica Moldova, anul acesta numărul de locuri alocate a crescut cu încă o mie, și simplificarea procedurilor birocratice de redobândire a cetățeniei.

Realitatea ultimilor 10 ani a indicat și o altă prioritate pe care trebuie să o avem: protejarea drepturilor românilor care muncesc în state membre ale Uniunii Europene. Ei trebuie să știe că sunt respectați, că toți cetățenii europeni sunt egali. Am fost martori la interpretări excesive sau abuzive ale unor reglementări europene în materie de liberă circulație a cetățenilor. Avem o mare responsabilitate în a semnaliza și a face tot ce este posibil pentru a preveni astfel de situații. Comunitățile românești din străinătate trebuie sprijinite mult mai vizibil de către statul român.

Doamnelor și domnilor parlamentari,

Ca Președinte al României, am considerat că problemele minorităților trebuie abordate frontal, asigurând suveranitatea și indivizibilitatea statului, concomitent cu păstrarea și dezvoltarea identității minorităților.

În perioada mandatului meu a fost îmbunătățită legislația care ajută minoritățile naționale să-și păstreze, dezvolte și exprime identitatea. Relațiile interetnice s-au desfășurat în matca lor firească, în acord cu normele și practicile europene. În Parlament și în Guvern, organizațiile minorităților naționale au contribuit, alături de partidele politice, la dezvoltarea democratică a României.

În același timp, am avut curajul să abordez frontal probleme sensibile care țin de minoritatea maghiară din România, mai ales în zonele cu mare concentrare de cetățeni români de etnie maghiară, cum sunt Harghita și Covasna. Am mers acolo, am discutat atât cu reprezentanții minorității maghiare care fac parte din autoritățile locale, cât și cu reprezentanții românilor, minoritari în regiune, cu societatea civilă și cu reprezentanții cultelor, cu oameni obișnuiți.

Am spus lucrurile pe nume. România este stat independent, suveran, național, indivizibil. Nu putem negocia articolul 1 al Constituției. Acesta a rămas crezul meu și l-am transmis față în față concetățenilor noștri maghiari din Harghita și Covasna. În ceea ce privește autonomia locală, am fost și rămân un partizan al descentralizării și al apropiierii deciziilor de cetățean, la nivelul comunităților locale. Atâta autonomie la Sfântu Gheorghe, Odorheiu Secuiesc, câtă la Tulcea și Caracal.

Rămân sensibil în continuare la problema educației în limba minorităților. Am spus-o public, de câte ori am avut ocazia. Să le dăm o șansă copiilor de etnie maghiară din Harghita și Covasna să învețe limba română, pentru că astfel ei vor avea o șansă în plus pe piața muncii.

Am susținut predarea limbii române copiilor maghiari, cu precădere în cadrul învățământului obligatoriu, prin metode care să țină cont de faptul că o bună parte dintre ei, în mod deosebit cei din mediul rural, nu cunosc limba română la intrarea în sistemul de învățământ. Am discutat deseori probleme legate de accesul maghiarilor și românilor în administrația publică din zone cu populație majoritară de etnie maghiară.

Cred cu convingere că românii și maghiarii din aceste regiuni pot asigura o reprezentare mai echilibrată în aparatul administrativ local, în funcție de apartenența etnică, dar și de competență. Cred că românii din Harghita și Covasna trebuie să aibă acces egal la funcțiile care se ocupă prin concurs în administrația locală, cum și maghiarii din Harghita și Covasna trebuie să aibă acces la funcțiile numite din deconcentrate.

Așa cum am observat în dese mele vizite în Transilvania, românii și maghiarii trăiesc în bună înțelegere. Nu există diferențe majore între oamenii simpli din regiunile cu o compoziție etnică mixtă. De aceea, am considerat că este important ca politicienii români și maghiari să își tempereze discursul și să cadă de acord asupra unor principii generale, de la care niciuna dintre părți nu trebuie să abdice.

Romii reprezintă o altă minoritate importantă care trăiește în România. Am arătat în repetate rânduri că problema romilor este o problemă extrem de complexă. Cu ocazia unor evenimente tragice, în care au fost implicați cetățeni români de etnie romă, chestiunea romilor a devenit mult mai vizibilă pentru factorii de decizie europeni.

Am susținut un sprijin mai ridicat al autorităților de la Bruxelles pentru a rezolva problemele cu care se confruntă romii din toată Europa, dar în special cei care trăiesc în țările din sud-estul european. Vorbim de o minoritate răspândită teritorial, cu o serie de tradiții specifice, cu o mobilitate teritorială foarte ridicată. Problema fundamentală a romilor de pretutindeni rămâne integrarea lor socială.

Trebuie să continuăm procesul de înregistrare oficială a etnicilor romi, pentru ca aceștia să poată accesa toate beneficiile asociate cetățeniei române. Există fonduri europene substanțiale pentru programe destinate romilor.

Organizațiile romilor, alături de autoritățile administrative, poartă răspunderea ca acestea să fie cheltuite cât mai eficient, în beneficiul efectiv al comunităților de romi. Dar, dincolo de programe și ONG-uri, cred că romii trebuie să facă două lucruri esențiale: primul — să-și trimită copiii la școală, al doilea — să se creștineze.

Doamnelor și domnilor parlamentari,

Să ne amintim că, până în urmă cu 5 ani, presa era sub papucul politicianilor de la putere. Poate, mai mult ca orice, România de astăzi înseamnă o Românie care crede în pluralism și în libertatea de expresie.

Am preluat mandatul de Președinte după o perioadă în care s-au petrecut grave derapaje de la democrație. În 2004 aveam o presă timorată, supusă unor presiuni de ordin politic și economic din partea Guvernului.

În acești 5 ani presa a avut atâta libertate cât a dorit să își ia. A avut libertatea să critice neîngrădit orice persoană aflată în funcții publice, de la Președintele României până la premier, miniștri și parlamentari.

Nu am cunoștință în această perioadă de vreun jurnalist care să fi avut de suferit din cauză că a criticat puterea. În ceea ce mă privește, am respectat întotdeauna libertatea de opinie, chiar atunci când s-au formulat critici nedrepte sau calomnii la adresa mea.

Astăzi, fiecare ziarist are libertatea de a spune ce crede sau ce i se cere, fără să se teamă de repercusiuni politice, ca la începutul anilor 2000. Pe zi ce trece apare însă o nouă problemă: presiunile politice au fost înlocuite cu presiunile patronilor de presă.

Analiza Oxford Analitică, incriminată chiar de cei vizați, este elocventă și se constituie într-o analiză încă blândă a mizeriei și a șantajului existente într-o parte a presei românești.

Ca și justiția, dar din motive diferite, presa trebuie să-și autoregleze funcționarea. Și presa, și justiția trebuie să înțeleagă că politicul nu va mai interveni. Singure trebuie să-și găsească drumul integrării și recunoașterii ca puteri în stat.

Aici, rolul Președintelui este doar de a ridica un semn de întrebare, lucru pe care îl fac și astăzi. Este rolul presei românești și al societății civile să ia măsuri în această direcție.

Doamnelor și domnilor, Dragi români,

Să ne amintim că, până în urmă cu 5 ani, românii erau obligați să voteze liste de partid, deși voiau să voteze oameni. Acum, fiecare dintre dumneavoastră ați fost ales prin vot uninominal și aveți o datorie directă față de românii care v-au votat și nu față de partidul care v-a pus pe listă.

Este o fundație pe care, ca Președinte, am susținut-o pentru România. Știu că mai sunt multe de făcut în această privință, dar am reușit un pas important: votul uninominal atât la nivelul parlamentarilor, cât și la nivelul președinților consiliilor județene. Este o formă de vot uninominal perfectibilă.

În noiembrie 2007, pentru prima oară în ultimii 20 de ani, Președintele României a convocat un referendum prin care românii au avut posibilitatea să aleagă forma de vot. Chiar nevalidat, succesul referendumului — peste 80% dintre românii care s-au prezentat la urne au fost în favoarea introducerii votului uninominal — mi-a arătat că am mers pe un drum corect. Această doleanță a românilor a fost pusă în practică chiar la alegerile locale și parlamentare din 2008. Cred că o formă mai clară de vot uninominal se dovedește necesară.

Votul uninominal este însă doar fundația — pe care am susținut-o — pentru reformarea clasei politice românești. Nu trebuie să ne oprim la fundație. De aceea, vă reamintesc faptul că reforma clasei politice românești nu poate ocoli Parlamentul. Reformarea Parlamentului trebuie să fie următorul pas pe drumul reformării clasei politice.

Doamnelor și domnilor parlamentari,

Un domeniu pe care îl consider de o prioritate națională este cel al protejării și promovării patrimoniului cultural național. În aprilie 2008 am aprobat înființarea Comisiei prezidențiale pentru patrimoniul construit, situri istorice și naturale, cu scopul principal de a realiza un diagnostic și de a identifica măsurile necesare cooperării instituționale și implementării politicilor prioritare pentru patrimoniu.

În septembrie 2008, Comisia a propus un set de măsuri urgente, pe care le-am asumat și le-am transmis Parlamentului și Guvernului. Țin să vă mulțumesc pentru reacția imediată la propunerile făcute de Comisia prezidențială. Consider că datoria noastră față de patrimoniu este o datorie față de propria noastră identitate. Totodată, patrimoniul cultural trebuie să devină, în cadrul proiectelor integrate, o sursă de regenerare urbană și de dezvoltare regională.

În ceea ce privește viziunea pe care am adoptat-o în privința relației dintre stat și culte este cea potrivit căreia o Europă unită nu poate fi decât o Europă a valorilor care creează solidaritate. Aceste valori sunt cultivate de comunitățile religioase. Personal, am abordat relația instituțională dintre stat și culte ca o relație de dialog și cooperare, o relație de parteneriat între stat și biserică. Respectarea autonomiei cultelor și, totodată, a contribuției lor istorice și actuale la binele comun reprezintă principii care m-au ghidat în acțiunea publică și care se regăsesc în Legea privind libertatea religioasă și regimul general al cultelor, promulgată în decembrie 2006.

Prioritățile mandatului meu au constatat în dezvoltarea acestui cadru legal și în asigurarea asistenței spirituale și identitare a românilor din diaspora, indiferent de confesiune religioasă: ortodocși, catolici, greco-catolici, penticostali,

advențiști, musulmani sau mozaici. Am considerat esențial, pentru prezent și viitor, parteneriatul dintre stat și biserică, având în vedere valorile promovate de Biserica Ortodoxă Română și celelalte culte, dar și capacitatea Bisericii Ortodoxe Române de a se implica în problematica socială și educațională a comunităților.

Am subliniat, cu prilejul evenimentelor care au marcat în ultimii ani viața Bisericii Ortodoxe Române, rolul acesteia, ca biserică a majorității cetățenilor, în definirea identității noastre istorice și spirituale.

Având în vedere situația nou-creată de fenomenul migrației, România și-a exprimat gratitudinea pentru solidaritatea Sfântului Scaun și a Bisericii Catolice, care a venit în întâmpinarea comunităților românești din diaspora. Vă pot informa că în Italia peste 1.000 de biserici catolice au fost puse la dispoziția ortodocșilor români pentru a putea să-și țină slujbele de duminică. Același fenomen este semnalat în Spania, unde Biserica Catholică a dat o atenție deosebită românilor.

Pentru mine, în calitate de Președinte al României, respectul față de adeziunea religioasă a cetățenilor înseamnă, de asemenea, încurajarea constantă a asumării memoriei și a recunoașterii diversității religioase din România, așa cum a reieșit și cu prilejul Adunării Ecumenice Europene, desfășurată în 2007, la Sibiu.

Convingerea mea este că o civilizație a păcii nu poate fi construită fără o cultură a dialogului. Doar cunoscându-ne mai bine și învățând unii de la alții vom putea înțelege și trăi diversitatea credințelor și a tradițiilor ca pe o adevărată bogăție.

Doamnelor și domnilor parlamentari,

Dintre proiectele cu care am pornit la drum în mandatul meu o atenție aparte am acordat-o reformării Constituției. Am jurat să respect și să apăr Constituția. Faptul că îi apreciem principiile și o respectăm nu înseamnă să închidem ochii la limitările și la defectele sale. Aceste limitări și defecte au ieșit în evidență pe parcursul celor 5 ani de mandat. Motivele sunt numeroase.

Iată de ce am cerut Comisiei prezidențiale pentru studierea regimului politic și constituțional să pregătească un raport științific despre limitele și defectele actualei Constituții și despre direcțiile eventuale de revizuire. Am cerut explicit includerea în comisie a unor specialiști cu sensibilități teoretice și politice diverse.

În ceea ce mă privește consider că actuala reformă constituțională trebuie să aibă 4 obiective majore: desenarea mai clară a raporturilor dintre autoritățile publice, restructurarea legislativului, introducerea unui mecanism de deblocare a crizelor politice, clarificarea atribuțiilor de mediator al Președintelui României.

Doamnelor și domnilor parlamentari,

Conform Constituției, Președintele „veghează la buna funcționare a autorităților publice”. În acest scop, el exercită și „funcția de mediere”. Ca instituție, Președintelui i se recunoaște o funcție precisă pe lângă celelalte puteri ale statului. El nu se poate substitui lor, dar are dreptul și datoria să intervină atunci când acestea sunt în conflict sau nefuncționale.

În raport cu puterea legislativă, am exercitat funcția de cenzură a actelor emise de Parlament care veneau împotriva interesului public. Un exemplu este legea care stipula privilegiul pentru deputați și senatori. Am refuzat promulgarea unor asemenea legi, întorcându-le la Parlament.

În 5 ani am sesizat Curtea Constituțională în 14 cazuri, o cifră comparabilă cu a altor președinți ai statelor cu democrații consolidate.

În Avizul constituțional din 5 aprilie 2007, spre exemplu, care a avut ca obiect propunerea de suspendare din funcție a Președintelui, Curtea Constituțională a stabilit că nu m-am făcut vinovat de fapte de natură să atragă suspendarea. Avizul consultativ a fost pentru a reafirma dreptul Președintelui României de a avea poziții politice proprii pe care să le afirme în sfera publică.

M-am adresat Camerelor reunite ale Parlamentului de 11 ori, pe teme politice și economice. În luna septembrie a anului trecut am avertizat, în fața Camerelor reunite, asupra evoluțiilor îngrijorătoare ale unor indicatori economici, o evoluție ce reflecta nevoia urgentă, în acel moment, de reforme structurale care nu s-au produs din lipsa voinței politice, dar și din considerente electorale. Nu aș vrea să înțelegeți de aici că am avut viziunea crizei. Pur și simplu erau niște semnale de oarecare reducere a veniturilor în bugetul de stat și atunci am cerut Guvernului și m-am adresat dumneavoastră să trecem la reducerea cheltuielilor cu aparatul de stat.

Răspunsul la criza economică mondială l-am gândit ca un efort de echipă. În ocazii precum negocierile cu Fondul Monetar Internațional am făcut o echipă cu miniștrii, cu liderii politici, precum și cu reprezentanți ai sindicatelor și sectorului privat.

În toată perioada mandatului meu, Banca Națională a României a fost un adevărat partener, atât al meu, cât și al Guvernului. Banca Națională a supravegheat atent sistemul bancar. Iar rezultatele se văd: acesta este într-o stare mult mai bună în România decât în alte țări. Astfel, am redus riscurile structurale la adresa economiei românești.

Am insistat, atât la formarea Guvernului, cât și pe timpul funcționării sale, asupra nevoii de a separa interesele de afaceri și activitatea în funcțiile publice. Am acordat o atenție specială integrității membrilor Guvernului și nu am ezitat să folosesc prerogativele mele legale și constituționale atunci când autoritățile judiciare au cerut oficial anchetarea unor membri ai Executivului.

După alegerile parlamentare din 2008, am reușit, folosind prerogativele constituționale, să aduc la aceeași masă PSD și PD-L. Poate ar fi fost mai potrivită chiar o coaliție mai largă, în așa fel încât să atingem cele două obiective fundamentale: reforma statului și diminuarea efectelor crizei.

Din punct de vedere ideologic, evident că aş fi preferat o coaliție de guvernare formată din PD-L, PNL și UDMR. Acest lucru nu a fost posibil din cauza refuzului unor lideri liberali de a se alătura unei asemenea coaliții de centru-dreapta. De cealaltă parte, PSD nu a acceptat prezența UDMR într-o coaliție guvernamentală.

În aceste condiții, soluția adoptată a stat sub semnul urgenței și nevoii de a avea un guvern cu un solid sprijin parlamentar. În calitate de Președinte am acționat pragmatic, în limitele Constituției, în interesul românilor, trecând peste adversitățile politice cu PSD. Am considerat alianța de guvernare PD-L — PSD un compromis politic necesar în interes public și așa o apreciez și acum.

**Dragi români,
Doamnelor și domnilor parlamentari,**

Am venit astăzi, aici, să vorbesc nu doar despre ultimii 5 ani, ci și despre viitor, pornind de la realitățile economice de astăzi. În primele 3 trimestre ale anului 2009, tendințele nesustenabile apărute în ultimii ani au fost inversate. Corecțiile care au avut loc în această perioadă au fost semnificative și s-au reflectat în ajustări importante ale unor indicatori macroeconomici. Ele au fost necesare pentru a reduce vulnerabilitățile externe acumulate și pentru a readuce ratingul de țară la nivelul „investment”.

Reducerea deficitului de cont curent reprezintă cea mai profundă corecție. Se estimează că, la sfârșitul anului 2009, deficitul contului curent va fi de 5—6% din PIB, nivel considerat sustenabil de către finanțatorii externi, față de 12,3% din PIB în 2008. Comparativ cu anul trecut, finanțarea deficitului de cont curent se bazează mai mult pe investiții străine directe. Se estimează că anul 2009 va aduce acoperirea integrală a deficitului de cont curent din investiții directe, comparativ cu aproximativ 50% în anul precedent.

Rata inflației, după o creștere consemnată în primul trimestru al anului 2009, determinată mai ales de deprecierea corectivă a leului, a revenit la trendul descendent. Mai mult, în ultimele două luni, ratele lunare ale inflației au fost ușor negative. De la 6,7% în ianuarie 2009, inflația a scăzut sub 5% în august 2009, existând șanse reale de încadrare a ratei inflației în banda de variație în jurul țintei stabilite, 3,5% ±1 rata de inflație anualizată.

Rezerva valutară s-a majorat pe parcursul acestui an cu 1,5 miliarde euro, ajungând la 27,5 miliarde euro, în august 2009, în condițiile în care Banca Națională a României a eliberat o parte importantă din rezervele minime obligatorii. La nivelul actual al rezervelor au contribuit și finanțările de la Fondul Monetar Internațional și Uniunea Europeană.

Criza financiară și unele ajustări pe care le-am determinat au condus la recesiune. În semestrul I 2009, ritmul de creștere economică a coborât în teritoriul negativ, minus 7,6% față de semestrul similar al anului 2008. În România, după ce în anul 2008 creșterea economică a înregistrat nivelul de plus 7,1%, se estimează că, în anul 2009, creșterea economică va înregistra nivelul de circa minus 8% față de anul 2008.

Situația bugetară este încă foarte dificilă, iar acest lucru se datorează în mare măsură caracterului prociclic al politicii fiscale în anii precedenți.

Cel mai important câștig al procesului de ajustare l-a reprezentat recâștigarea încrederii investitorilor străini, reflectat prin scăderea, în ultimele luni, a riscului de țară. Indicatorul cel mai semnificativ al percepției investitorilor privind riscul de țară — marja CDS — a scăzut de la 780, în februarie, la puțin peste 250, în septembrie 2009.

Încrederea va continua să crească pe măsură ce va continua implementarea de politici guvernamentale coerente. Apropo, atenție ce faceți cu legile de astăzi. Se știe că reducerea fluxurilor de capital face ca redresarea să fie lentă. Principala grijă a autorităților trebuie să fie nu atât grăbirea reluării creșterii, cât producerea condițiilor pentru o redresare de calitate și durabilă. Mi-aș permite să spun: o redresare bazată în primul rând pe investiții și abia, în al doilea rând, pe consum. Odată cu semnele opririi declinului în marile economii ale lumii, vom vedea semnele reluării creșterii și la noi. Deja se văd aceste semne în industria prelucrătoare și în unele servicii.

Este posibil ca în trimestrul al IV-lea al anului 2009 să constatăm o revenire consistentă a produsului intern brut față de trimestrul IV 2008, fără a fi totuși o creștere pozitivă. Creșterea pozitivă va fi reluată în anul 2010. Și ca să nu fie confuzii, în trimestrul IV 2008, creșterea economică a fost de numai 2,4. De aceea, în trimestrul IV va apărea o redresare, o recuperare față de anul 2008, dar la nivel de 2,4, nu de 9,1, cât a fost în trimestrul III 2008.

Este adevărat că economia României a crescut în ultimii 5 ani și odată cu ea au crescut și salariile și pensiile și ajutoarele sociale. Dar mai ales acum, în perioada de criză, am considerat că este obligația mea să merg printre oameni, ca și a dumneavoastră de altfel.

Cei afectați de criză nu au sentimentul că facem suficient pentru ei. Din acest punct de vedere abordarea mea nu poate fi decât realistă, și anume aceea că „nu există soluții miraculoase”.

Soluțiile pe care vi le propun pentru viitor pornesc de la același imperativ al modernizării statului, a societății, a României, ca soluție temeinică ce ne va da o creștere economică durabilă pe termen lung și ne va face mai puțin vulnerabili la crizele globale ale viitorului.

Legile pentru care astăzi Guvernul și-a asumat răspunderea nu pot fi decât începutul unor reforme structurale profunde, pe care ar fi trebuit să le declanșăm încă din 2007, imediat după aderarea la Uniunea Europeană. Lupta pentru valori nu se oprește nici odată cu condamnarea comunismului, nici odată cu intrarea în Uniunea Europeană și nici odată cu asumarea răspunderii pentru legile de astăzi.

De aceea, aş enumera câteva dintre prioritățile pe termen mediu pe care eu le voi susține cu argumente și public, în relația cu partidele, dar și în relația cu Guvernul, până la încheierea mandatului.

1. Reforma constituțională, necesară pentru trecerea la Parlament unicameral, clarificarea relațiilor dintre puterile statului, precum și stabilirea mecanismelor de deblocare a crizelor politice pentru clarificarea calității de mediator a Președintelui între puterile statului, dar și între puterile statului și societate.

Stimați membri ai Parlamentului, aș vrea să vă dau o explicație legată de Parlamentul unicameral. Odată cu intrarea în vigoare a Tratatului de la Lisabona, practic, România va mai avea o Cameră la Bruxelles și Strasbourg. Pentru că Parlamentul de la Strasbourg, Bruxelles, depinde unde își ține ședințele, devine coparticipant la executarea puterii alături de Consiliul European și de Comisia Europeană, ceea ce înseamnă că foarte frecvent sau de fiecare dată, conform Tratatului, ori de câte ori va trebui adoptată o decizie a Parlamentului European, va trebui consultat Parlamentul național, ceea ce implică un parteneriat între Parlamentul de la București și Parlamentul European.

2. Un al doilea obiectiv care mi se pare extrem de important în modernizarea statului este legat de reforma sistemului de pensii, pentru ca acesta să devină echitabil prin aplicarea principiului contributivității.

3. Un al treilea obiectiv care cred că ar trebui să fie prioritar este elaborarea Codului asistenței sociale. El este necesar deoarece în momentul de față există peste 202 drepturi de asistență socială, reglementate prin 179 de acte normative. Există segmente importante de beneficiari care nu se află în categoria persoanelor care să necesite protecție socială specială. Aici aș vrea să fac o precizare pentru că am făcut o afirmație legată de 11 milioane de asistați. Când acreditez această cifră am în vedere și realitatea faptului că și oameni bogați care sunt cuplați la încălzire centrală, la București, primesc subvenția pentru încălzire, în mod indirect. Eu cred că esența ar fi să focusăm mai bine resursele destinate protecției sociale. La ce îi trebuie lui Copos sau mie subvenție la încălzire?

4. Un alt obiectiv prioritar este introducerea standardelor de cost în administrația centrală și locală. Este un efort pe care Guvernul îl pregătește și îl voi susține fără rezerve.

5. Un alt obiectiv ar fi accelerarea proceselor de descentralizare și de creștere a autonomiei locale. Aici trebuie să înțelegem că, până când nu vom lăsa soarta comunităților în mâinile lor, va exista un ridicat nivel de insatisfacție față de conducerea centrală. Creșterea nivelului de autonomie al comunităților locale este fundamental pentru evoluția pozitivă a României.

6. De asemenea, o altă prioritate îmi pare a fi gestionarea politicilor fiscale, monetare și a situației macroeconomice astfel încât România să adere la zona euro în anul 2014. Nu trebuie să ne descurajeze criza economică, avem disponibilitatea să ne încadrăm în parametrii de aderare.

7. Un alt obiectiv prioritar ar trebui să fie intrarea României în spațiul Schengen în anul 2011.

8. În sfârșit, susținerea dezvoltării agriculturii, a industriei alimentare și a turismului, ca sectoare de activitate pentru care România are condiții naturale excepționale.

9. Un alt obiectiv — accelerarea procesului de cadastrare și intabulare a tuturor terenurilor agricole. Situația actuală a cadastrului face ca terenurile să nu poată fi vândute cu ușurință.

10. De asemenea, o prioritate care mi se pare extrem de importantă este ca numirile în funcții de conducere în administrația centrală și locală să se facă în primul rând pe criterii de competență.

11. De asemenea, vă mai propun adoptarea în regim de urgență a codurilor de procedură penală și civilă, pentru ca justiția să aibă instrumentele necesare soluționării cauzelor într-un timp rezonabil.

12. În sfârșit, modificarea structurii Consiliului Superior al Magistraturii, astfel încât o treime din membrii CSM să fie reprezentanți ai societății civile, și acest lucru stă în mâna dumneavoastră.

13. Adoptarea legii răspunderii fiscale.

14. De asemenea, declanșarea unui proces vast de simplificare a legislației în toate domeniile, inclusiv în domeniul fiscal. Practic, datorită multitudinii de acte normative pe fiecare domeniu, atât justiția, cât și operatorii economici și organele de control sunt frecvent puse în fața interpretărilor diferite, datorită formulărilor neclare și, de multe ori, contradictorii.

15. O altă prioritate ar fi utilizarea rapidă și eficientă a fondurilor puse la dispoziția României de Uniunea Europeană. Avem programe de 54 de miliarde, dintre care 32 de miliarde de la Uniunea Europeană, avem 4—5 miliarde de la Banca Europeană de Investiții și Banca Mondială și noi nu accelerăm investițiile.

16. O altă prioritate ar fi dezvoltarea unui sistem național de colectare și distribuire a producției de legume și fructe, produse de micii fermieri. Îi vedeți toți, pe marginea drumurilor, încercând să vândă roșii, vinete, pepeni, castraveți, tot ce pot. Nu au acces în hipermarketuri pentru că niciodată un hipermarket nu o să cumpere de pe marginea drumului. Poate fi chiar o inițiativă legislativă care să stabilească 10—15 astfel de centre de colectare regionale și Guvernul să o pună în aplicare, măcar unul sau două să înceapă la anul.

17. O altă prioritate pare a fi începerea lucrărilor la reactoarele 3 și 4 ale centralei nucleare de la Cernavodă.

18. În sfârșit, trebuie modificat Codul muncii pentru flexibilizarea forței de muncă.

19. Trebuie adoptate politici de stimulare a creșterii natalității, inclusiv prin acordarea de stimulente materiale și fiscale pentru mame.

20. Un punct extrem de important, și simt că a devenit o prioritate majoră pentru România, este promovarea identității naționale în interiorul Uniunii Europene, dar și la noi acasă. Avem prea mulți pe care îi vedem seara la televizor, fiindu-le rușine că sunt români, din România ar vrea să plece, probabil nu știu cultura poporului român, nu știu obiceiurile poporului român, nu știu istoria poporului român. Numai un astfel de născut în România poate să spună că nu-i place țara lui. De aceea, cred că și în interior trebuie să promovăm România. Poate află și domnii aceștia care nu mai încap de România sau nu mai încap în România, dar stau tot aici.

21. De asemenea, o prioritate trebuie să fie consolidarea, în continuare, a parteneriatelor cu Statele Unite și Franța, precum și a relațiilor cu statele din Orientul Mijlociu, Zona Caspică și Asia Centrală.

22. Nu în ultimul rând, reevaluarea relațiilor cu Republica Moldova și sprijinirea necondiționată a acestei țări pentru consolidarea statutului de aspirant la intrarea în Uniunea Europeană. Și, o rugămintă specială, pentru dumneavoastră, Parlamentul României, să urmăriți accelerarea procesului de acordare a cetățeniei române pentru cei care și-au pierdut cetățenia abuziv și pentru familiile lor.

Sunt convins că punerea în practică a acestor priorități reprezintă tot atâția pași înainte în procesul de modernizare a României.

Vă mulțumesc pentru răbdarea pe care ați avut-o! Vă mulțumesc!

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 938

din 23 iunie 2009

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 2 și 3 din Ordonanța Guvernului nr. 22/2002 privind executarea obligațiilor de plată ale instituțiilor publice, stabilite prin titluri executorii

Ioan Vida	— președinte
Nicolae Cochinescu	— judecător
Aspazia Cojocaru	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Augustin Zegrean	— judecător
Antonia Constantin	— procuror
Ioana Marilena Chiorean	— magistrat-asistent

două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

Avocatul Poporului consideră că dispozițiile de lege criticate sunt constituționale, cu referire la jurisprudența Curții Constituționale.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul nu au comunicat Curții Constituționale punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 2 și 3 din Ordonanța Guvernului nr. 22/2002 privind executarea obligațiilor de plată ale instituțiilor publice, stabilite prin titluri executorii, excepție ridicată de Societatea Comercială „Metex Focșani” — S.A. din Focșani în Dosarul nr. 2.091/231/2009 al Judecătoriei Focșani.

La apelul nominal se constată lipsa părților, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 24 martie 2009, pronunțată în Dosarul nr. 2.091/231/2009, **Judecătoria Focșani a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 2 și 3 din Ordonanța Guvernului nr. 22/2002 privind executarea obligațiilor de plată ale instituțiilor publice, stabilite prin titluri executorii**, excepție ridicată de Societatea Comercială „Metex Focșani” — S.A. din Focșani în cauza civilă având ca obiect soluționarea unei contestații la executare.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul acesteia susține, în esență, că dispozițiile de lege sunt neconstituționale, deoarece, pe de-o parte, Ordonanța Guvernului nr. 22/2002 nu a format obiectul unei legi speciale de abilitare, iar, pe de altă parte, aceasta instituie o procedură de executare care privilegiază instituțiile publice.

Judecătoria Focșani apreciază că dispozițiile criticate sunt constituționale.

Potrivit dispozițiilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, Încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor

examinate încheierea de sesizare, punctul de vedere al Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile de lege criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și dispozițiile Legii nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 2 și 3 din Ordonanța Guvernului nr. 22/2002 privind executarea obligațiilor de plată ale instituțiilor publice, stabilite prin titluri executorii, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 81 din 1 februarie 2002, dispoziții modificate prin art. 1 pct. 2 și 3 din Legea nr. 110/2007 pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 22/2002 privind executarea obligațiilor de plată ale instituțiilor publice, stabilite prin titluri executorii, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 300 din 5 mai 2007.

În prezent, dispozițiile de lege criticate au următorul cuprins:

— Art. 2: „*Dacă executarea creanței stabilite prin titluri executorii nu începe sau continuă din cauza lipsei de fonduri, instituția debitoare este obligată ca, în termen de 6 luni, să facă demersurile necesare pentru a-și îndeplini obligația de plată. Acest termen curge de la data la care debitorul a primit somația de plată comunicată de organul competent de executare, la cererea creditorului.*”

— Art. 3: „*În cazul în care instituțiile publice nu își îndeplinesc obligația de plată în termenul prevăzut la art. 2, creditorul va putea solicita efectuarea executării silită potrivit Codului de procedură civilă și/sau potrivit altor dispoziții legale aplicabile în materie.*”

Excepția de neconstituționalitate se raportează la dispozițiile constituționale cuprinse în art. 44 alin. (2) privind dreptul de proprietate și în art. 108 alin. (3) privind emiterea ordonanțelor în temeiul unei legi speciale de abilitare.

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că s-a pronunțat asupra dispozițiilor de lege criticate — raportate la prevederile art. 44 alin. (2) și art. 108 alin. (3) din Constituție prin Decizia nr. 1.184 din 6 noiembrie 2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 838 din 12 decembrie 2008, excepția fiind invocată de același autor, Societatea Comercială „Metex Focșani” — S.A.

Cu acel prilej, Curtea a respins ca neîntemeiată excepția de neconstituționalitate, reținând că prin actul normativ criticat este protejat atât dreptul de proprietate al instituțiilor publice, cât și cel al creditorilor acestora, în egală măsură, de vreme ce instituția debitoare este obligată să facă demersurile necesare pentru a-și îndeplini obligația de plată. În consecință, nu poate fi primită critica privind încălcarea prevederilor art. 44 alin. (2) teza întâi din Constituție.

Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A. d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 2 și 3 din Ordonanța Guvernului nr. 22/2002 privind executarea obligațiilor de plată ale instituțiilor publice, stabilite prin titluri executorii, excepție ridicată de Societatea Comercială „Metex Focșani” — S.A. din Focșani în Dosarul nr. 2.091/231/2009 al Judecătorei Focșani.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 23 iunie 2009.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,

prof. univ. dr. **IOAN VIDA**

Magistrat-asistent,

Ioana Marilena Chiorean

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 1.031

din 9 iulie 2009

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 11 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 27/2003 privind procedura aprobării tacite

Ioan Vida	— președinte
Nicolae Cochinescu	— judecător
Aspazia Cojocaru	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Augustin Zegrean	— judecător
Carmen-Cătălina Gliga	— procuror
Mihaela Senia Costinescu	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 11 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 27/2003 privind procedura aprobării tacite, excepție ridicată de Alina Claudia Moț și Ioan Ilie Moț în Dosarul nr. 5.353/85/2007 al Curții de Apel Alba Iulia — Secția contencios administrativ și fiscal.

La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare a fost legal îndeplinită.

Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca fiind neîntemeiată, invocând jurisprudența Curții Constituționale în materie.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele: Prin Încheierea din 17 martie 2008, pronunțată în Dosarul nr. 5.353/85/2007, **Curtea de Apel Alba Iulia — Secția contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională pentru soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 11 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 27/2003 privind procedura aprobării tacite**, excepție ridicată de Alina Claudia Moț și Ioan Ilie Moț.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorii arată că textul criticat încalcă prevederile constituționale ale art. 21 alin. (1) și (3), art. 24 și 129, întrucât legiuitorul poate institui reguli speciale de procedură și modalități de exercitare a drepturilor procedurale numai cu condiția ca aceste măsuri să fie luate în considerarea unor situații deosebite. Pot fi aduse restricții accesului la justiție, însă aceste limitări urmează să asigure un raport rezonabil de proporționalitate între scopul urmărit și mijloacele alese. Soluția legiuitorului conform căreia hotărârea pronunțată în fond, în temeiul Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 27/2003, are caracter irevocabil nu întrunește exigențele impuse de art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale referitoare la garanțiile unui proces echitabil, lipsirea de exercițiul căii de atac

nefiind justificată în această materie de elementele menționate în art. 53 din Constituție.

Curtea de Apel Alba Iulia — Secția de contencios administrativ și fiscal apreciază excepția ca fiind neîntemeiată, întrucât Constituția nu cuprinde prevederi care să stabilească căile de atac împotriva hotărârilor judecătorești, stabilind în art. 129 că acestea se exercită în condițiile legii.

În conformitate cu dispozițiile art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și formula punctele de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

Avocatul Poporului apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, textele de lege criticate fiind în deplină concordanță cu prevederile constituționale invocate.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul nu au comunicat punctele lor de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, susținerile părții prezente, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie prevederile art. 11 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 27/2003 privind procedura aprobării tacite, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 291 din 25 aprilie 2003, texte de lege care au următorul conținut: „Hotărârile se redactează în termen de 10 zile de la pronunțare și sunt irevocabile.”

Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 11 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 27/2003 privind procedura aprobării tacite, excepție ridicată de Alina Claudia Moț și Ioan Ilie Moț în Dosarul nr. 5.353/85/2007 al Curții de Apel Alba Iulia — Secția contencios administrativ și fiscal.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 9 iulie 2009.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
prof. univ. dr. **IOAN VIDA**

Magistrat-asistent,
Mihaela Senia Costinescu

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
(alocat numai persoanelor juridice bugetare)

Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro
Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.411.58.33 și 021.410.47.30, fax 021.410.77.36 și 021.410.47.23
Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

5 948368 433496

